

Financial Risk&Regulation

Új Zöld ajánlást adott ki az MNB, és kiegészítette a hitelkockázat vállalásáról, méréséről, kezeléséről és kontrolljáról szóló ajánlást is

Hírlevél – 2022. augusztus

Az MNB nemrég tette közzé a pénzügyi intézményeknek szóló Zöld ajánlásának felülvizsgálatát, amelyben a 2021. áprilisi tervezét több helyen is pontosította, és öt új ponttal bővült a 2021-ben kiadott hitelkockázat vállalásáról, méréséről, kezeléséről és kontrolljáról szóló MNB ajánlás is. A Zöld ajánlás az előző verzióhoz hasonlóan az éghajlatváltozással kapcsolatos és a környezeti kockázatok kezelése kapcsán fogalmaz meg elvárásokat, emellett konkrét határidőket szab meg a részletesebb elvárásokhoz. Az ajánlás elvárásait alapvetően három különböző időponttól várja el az MNB, egyrészt 2022.09.15-től, másrészt 2023.07.01-től, továbbá bizonyos előírások esetében 2025-től. A hitelkockázat vállalásáról, méréséről, kezeléséről és kontrolljáról szóló MNB ajánlás koncentrációs kockázat része került kiegészítésre, mely módosítások 2022. október 1-től lépnek életbe. A havi FRR hírlevelünkre [itt lehet feliratkozni](#).

Zöld ajánlás

Általános, átfogó változások:

Az ajánlás címzettjei kiegészítésre kerültek, így a magyarországi székhellyel rendelkező hitelintézetek mellett már expliciten vonatkozik az EGT országon kívüli országban székhellyel rendelkező (harmadik országbeli) hitelintézetek magyarországi fióktelepeire is.

Az új ajánlás több ponton is kitér a tudástárként működő www.zoldpenzugyek.hu weboldalon megtalálható „Pénzügyi szervezeteknek”, „Kutatóknak” szóló és „Zöld jogtár” rovatok figyelemmel követésére, az ott található dokumentumok segítik a listázott elvárások megvalósítását.

Az ágazati jogszabályok csoportja kiegészült a Taxonómia rendelettel, emellett a kapcsolódó felügyeleti szabályozó eszközök előírása is bővült.

A Jegybank pontosítja a környezeti kockázatok veszélyét, emellett rögzíti, hogy nem minden környezeti kockázat az éghajlatváltozásnak köszönhető, például bizonyos mezőgazdasági tevékenységek előidézhetik az élőlények pusztulását. Kiemeli, hogy a biodiverzitás csökkenése járhat fizikai vagy átállási kockázattal is, pl. megemelkedhetnek a beporzás költségei, vagy csökkenhet a természetes ellenállóképesség, melyek mind gazdasági-pénzügyi veszteséget okoznak, és az így bekövetkező fogyasztói preferenciák változása további kockázatokkal járhat.

Fontos változás, hogy az MNB az előző ajánláshoz képest több ponton az ajánlott intézkedéseket elvártra módosította.

Üzleti modellt, stratégiát érintő kiemelt változások

Az éghajlatváltozással és környezeti kockázatokkal és lehetőségekkel kapcsolatos szempontok

üzleti modellbe, stratégiába történő beépítése kapcsán lényeges változás, hogy részletesen és dokumentáltan be kell építeni ezen szempontokat és feltételezéseket mind a stratégiába, mind az üzleti tervbe és az intézmény kockázati étvágyának meghatározásába. Az új ajánlás elvárja, hogy az alkalmazott adatok, feltevések, módszerek pedig jól kidolgozottak és dokumentáltak legyenek.

A hitelintézeteknek azonosítaniuk kell a főbb éghajlatváltozással, környezeti kockázatokkal és lehetőségekkel kapcsolatos versenyelőnyöket, sebezhetőségi pontokat és a megvalósításhoz kapcsolódó főbb kockázatokat a stratégiában és az üzleti tervben és ezt megfelelően dokumentálni szükséges.

A pénzügyintézeteknek azonosítani szükséges az üzleti környezet részét képező, éghajlatváltozásból és a környezetkárosodásból fakadó rövid, közép- és hosszú távú (legalább 10 év) kockázatokat és lehetőségeket, emellett szükséges lesz meghatározni, mely éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok lényegesek a fenti időtávban.

Vállalatirányítást érintő kiemelt változások

A vállalatirányítási szabályok kapcsán az új ajánlás inkább csak pontosításokat, részletesebb meghatározásokat tartalmaz, így például a képzésekre, tudásra vonatkozóan nem csak a vezetők, hanem a kapcsolódó szakterületek munkavállalói számára is, és magába foglalja a szemléletformálás elősegítését. Mindezek mellett az új szabályok nagyobb fókusz helyeznek a megfelelően dokumentált belső folyamatokra, ilyen kapcsolódó elvárás, hogy a belső ellenőrzés során az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázatokra felkészüljenek, felállított célkitűzéseinek teljesítését vizsgálják. Az MNB elvárja, hogy a vezető testület a számára leadott Zöld Ajánlás akciótér végrehajtásáról minimum félévente jelentést kapjon.

Kockázatkezelést érintő kiemelt változások

A Felügyelet az új ajánlásában már elvárja, hogy a hitelintézet határozza meg a környezeti szempontból fenntartható hitelezési tevékenységének céljait, sztenderdjait. Ennek egy eleme, hogy a hitelakta tartalmazza az ügyfelek és a partnerek éghajlatváltozással kapcsolatos kockázat-átvilágításának elemeit, továbbá a hitelkockázat-vállalási döntés dokumentációja is tartalmazza az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázati átvilágítás eredményét és e kockázat csökkentésére vonatkozó szerződési, folyósítási feltételeket is. Az új ajánlásból viszont a PD-be és LGD-be való beépítés elvárása kikerült. A fokozott klímakockázatot hordozó kitételeknek kiemelt figyelmet kell szentelni, pl. az EU Taxonómia

tervezett kiegészítésével összhangban („vörös”, „sárga”, „semleges” kitételek).

Az MNB egy pontban finomította korábbi ajánlását és már nem elvárja, hanem ajánlja csak, hogy a múltbéli tényadatok és előretekintő becslések kombinációja alapján figyelemmel kell kísérni az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázati kitételek aktuális adatait, lehetőleg számszerű mérőszámok formájában.

A működési kockázat vizsgálatában további elvárások kerültek megfogalmazásra. A hitelintézeteknek szükséges lesz az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatokra is (ideértve már az átállási kockázatokra is) tekintettel lenni a működési kockázatkezelési keretrendszerében. Ennek keretében például a veszteségadat-gyűjtésnek ki kell terjednie legalább azokra az éghajlatváltozás miatt bekövetkező veszteséggel járó eseményekre is, amelyek hatása kimutatható a számviteli nyilvántartásokban, továbbá kiemelésre került, hogy a Szenárióelemzések keretében fel kell mérni a működési kockázatokra ható éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti események kockázatát, emellett szükséges lesz különböző kockázatcsökkentő eljárásokat kidolgozni.

A teljeskörű SREP alá tartozó hitelintézetektől elvárt lesz, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatokat érzékenység-, forgatókönyv-elemzés és stressztesztelés elvégzésén keresztül egyaránt értékeljék. Továbbá minden intézmény esetében már nemcsak ajánlott, hanem elvárt több forgatókönyv, Szenárió mérlegelése.

Nyilvánosságra hozatal

A korábbi ajánlás kiadása óta megváltozó, illetve várhatóan 1-3 éven belül megjelenő nyilvánosságra hozatali szabályokkal összhangba hozta az új ajánlást az MNB, és az EU Taxonómia rendeletnek megfelelően részletezte az elvárt adatszolgáltatásokhoz kapcsolódó időpontokat.

Az intézkedések életbe lépésének időpontjai

Az intézkedéseket témakörök és határidők szerint csoportosítva a lenti táblázat foglalja össze. A 2022. szeptember 15-től életbe lépő intézkedések között az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok azonosítása, a stratégia ellenállóságának beépítése, a vezetői testület képzése, a felelős szervezeti egységek kialakítása, az adathiányok felmérése, a kockázati keretrendszer kialakítása, a számszerűsítésért tett lépések, a klímakockázatok hitelkockázatokba való építése, a fenntartható hitelezési célok meghatározása és a Scope 1, 2 kibocsátások közzététele található. A 2023. július 1-től életbe

lépő elvárások a klímakockázatok előrejelzését, stratégiába való beépítését, a kulcsszemélyek képzését, a klímakockázatok feletti felügyeletet, a kockázatkezelési eljárásokat, az ügyfelek és partnerek klímakockázatainak felmérését, az átállási és fizikai kockázatok becslését, a kritikai funkciók értékelését és a Scope 3 kibocsátás közzétételét tartalmazzák. 2025 január 1-től pedig már azt is elvárja az MNB, hogy a pénzügyi intézmények különítsék el a rövid-közép és hosszú távú klímakockázatok, alkalmazzanak

teljesítménymutatókat a stratégiában és értékeljék a vezető testületet, alakítsák ki az adattaxonómiát, monitorozzák az ügyfeleket és portfóliókat, a belső tőkeszükséglet számításánál és a hitelkockázatvállalás kezelés minden szakaszában vegyék figyelembe a klímakockázatok, még az árazás tekintetében is, építsék be a piaci és likviditási kockázatok felmérésében a környezeti kockázatok, számítsanak veszteségadatokat, végezzenek scenárióelemzéseket és dolgozzanak ki kockázatcsökkentő eljárásokat.

	2022.09.15-től	2023.07.01-től	2025.01.01-től
Üzleti terv, stratégia	Klímakockázatok azonosítása, stratégia ellenállóság, stratégiába építés	Előrejelzés - klímakockázatokkal kapcsolatos feltételezéseket, D14 stratégiába építés	Konkrét terv - rövid, közép- és hosszú táv, kockázatok felügyelete, kezelése Klímakockázatok: fő teljesítménymutatók a stratégiában
	Vezető testület: ismeri, érti a klímakock., kockázati étvágy + kockázatvállalás összhangban, jogszabályi megfelelés	Felügyelet gyakorlása az éghajlatváltozási és körny. kockázatok felett	Klímakockázatok - belső irányítási és belső kontroll funkciót ellátók felelőssége
Vállalat-irányítás	Vezető testület: humán és pénzügyi erőforrást biztosítása a klímakockázatokról szóló képzésekre	A pozíciót betöltő személyek felkészítés és képzése a klímakockázatokról	Vezetői testület értékelése a klímakockázatokkal kapcsolatos feladatok ellátását illetően.
	ESG kezeléséért és kontrolljáért felelős szervezeti egység létrehozása, minimum féléves beszámoló a vezetőségnek	Humán, pénzügyi erőforrások biztosítása a releváns területeknek: klímakock., szemléletformálás	Belső ellenőrzési rendszer kiterjesztése az ellenőrzési nyomvonal rövid, közép és hosszú távon felmerülő klímakockázatokra
	Vezető testület kapjon jelentést a Zöld Ajánlás akcióterv végrehajtásáról	VIR a klímakockázatokról	Javadalmazási politikák + gyakorlatok a klímakockázatok mérséklésére
			Klímakockázati jelentések
	Stratégia + kockázatkezelés: adatigények, adathiányok	Az IT rendszerek vizsgálata, átalakítása - adatgyűjtés cél	Klímakockázatok adattaxonómiája
	Klímakockázatok: kockázati keretrendszer, stratégia és politika	Kockázatok mérésére és mérséklésére használt eljárások, eszközök és módszerek kidolgozása	Klímakockázatok kezelési kultúrája
Kockázatkezelési keretrendszer	Lépések a kockázatok számszerűsítésére		Klímakockázat monitorozása - ügyfél és portfólió Klímakockázatok: mutatók, limitek, eljárások Belső tőkeszükséglet - klímakockázatok
	Klímakockázatok hitelkockázati politikába való beépítése	Döntéselőkészítésben szerepeljen az ügyfelek klímakockázat átvilágításainak eredménye	Klímakockázatok csökkentése, enyhítése, kockázatmérséklés
	Célok a környezeti szempontból fenntartható hitelezési tevékenységre		Klímakockázatok: hitelkockázatvállalás és kezelés minden szakaszában.
Hitelkockázatkezelés	Környezeti szempontból fenntartható finanszírozási célok, sztenderdek		Ügyfél- és partnerminősítés: klímakockázati információszolgáltatás

	2022.09.15-től	2023.07.01-től	2025.01.01-től
Hitelkockázat-kezelés	Hitelfelvevő fenntarthatósági céljainak felmérése, kritériumok, monitorozás	Ügyfél- és partnerminősítési eljárás kiegészítése klímakockázatokkal	Fedezetek, hitelarázasi rendszer, költségtényezők meghatározása során a klímakockázatok nyomkövetése a hitelportfólióban
	Klímakockázati átvilágítás dokumentálás, hitel feltételei		
	Ügyfelek és partnereik klímakockázatainak átvilágítása.		
	Fokozott klímakockázatot hordozó kitétségek figyelemmel követése		
Működési, piaci, likv. kockázat, szenárióelemzés	Scope 1 és Scope 2 kibocsátás meghatározása	Saját működés - átállási és fizikai kockázatok	Mérni a piaci és likviditási kockázat szempontjából mennyire jelentősek-e az éghajlatváltozással kapcsolatos és környezeti kockázatok
		Kritikus funkciók értékelése a klímakockázatok mentén (is).	
		Klímakockázat - működési kockázatkezelési keretrendszer	
		Működés és üzleti tevé. környezetre tett hatása - jogi és reputációs kockázat	Klímakockázati veszteségadatok gyűjtése, szenárióelemzés és kockázatsökkentő eljárások kidolgozása.
	Scope 3 meghatározása		

A hitelkockázat vállalásáról, méréséről, kezeléséről és kontrolljáról szóló MNB ajánlás

A zöld ajánlás mellett kiadásra került egy frissített ajánlás a hitelkockázat vállalásáról, méréséről, kezeléséről és kontrolljáról. Az általános bevezetés részen említésre került az új Európai Bankhatóság (EBH) iránymutatás, amelyet az MNB 2022. október 1-jétől követni fog. Az ajánlásban kiegészítésre került a nagykockázat-vállalásokra vonatkozó [határértékek](#) átlépéseinek esete, valamint megfeleléshez való visszatérésre biztosított idő és az ahhoz szükséges intézkedések értékelésére szolgáló kritériumok az EBH legújabb iránymutatása alapján. Emellett helyenként jogszabályi frissítés, csere történt, az ajánlás 123-as és 230-as pontjainak tekintetében.

Fontos kiemelni, hogy a koncentrációs kockázat fejezetben kiegészített pontok a CRR hatálya alá tartozó intézményeket érintik csak.

Koncentrációs kockázat:

Az ajánlás előírja, hogy a CRR hatálya alá tartozó intézményeknek, amennyiben kitétségeik meghaladják az újonnan előírt határértéket, kötelesek azt bejelenteni a felügyelő hatóságnak.

Bejelentendő információk:

- Túllépés összege, tőkéhez viszonyított nagysága
- Általános ügyfél információk (opc. ügyfélcsoport név)

- Határérték túllépés időpontja
- Rendelkezésre álló fedezetek
- Határérték túllépés oka
- Korrekciós intézkedések
- Újboli határérték megfelelésnek a kitűzött időpontja

Amennyiben három hónapnál több ideig határértéket túllépő állapotban van egy pénzügyi intézmény, szükséges benyújtania az MNB számára egy nagykockázat-vállalási határértékeknek történő újboli megfelelésre irányuló tervet, amelynek tartalmaznia kell az alább kifejtett információkat.

Megfelelési terv tartalma:

- Helyreállítást célzó intézkedések, például az érintett kitétség(ek) csökkentésére, avagy a szavatolótké növelésére irányuló intézkedések
- Kockázatkezelési és belső kontrollok megerősítése, szükség esetén módosítása
- Az intézkedések végrehajtását biztosító eljárások
- Részletes ütemterv az intézkedésekhez
- A megfelelési terv kockázatait, esetleges akadályait

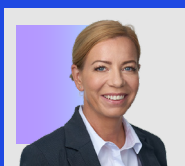
Emellett az MNB elvárja, hogy a pénzügyi intézmény meghatározza a terv irányítási és belső ellenőrzési funkciót betöltő testületet.

A jelen ajánlásnak való megfelelést az MNB abban az esetben várja el a pénzügyi intézményektől, amennyiben a 2021. október 1-jét megelőzően vállalt hitelkockázatok feltételeit 2022. október

1-jét követően új szerződés megkötésével megváltoztatta. Az új ajánlás alkalmazását a fentiekben leírt kivételeket figyelembe véve, 2022. október 1-jétől várja el. Emellett 2022. október 1-jén hatályát veszti a hitelkockázat vállalásáról, méréséről, kezeléséről és kontrolljáról szóló tavalyi 14/2021. (IX. 16.) MNB ajánlás.

A hírlevél készítésben részt vett: Kihal Selima, Pavelka Alexandra és Wieder Gergő.

Kapcsolat:

Rakó Ágnes
partner
M: +36 70 370 1792
E: agnes.rako@kpmg.hu

Szalai Péter
associate partner
M: +36 70 370 1739
E: peter.szalai@kpmg.hu

Wieder Gergő
senior menedzser
M: +36 70 333 1471
E: gergo.wieder@kpmg.hu

Soltész József
menedzser
M: +36 70 370 1766
E: jozsef.soltesz@kpmg.hu

KPMG.hu

A jelen dokumentumban ismertetett szolgáltatások közül néhány vagy mindegyik lehet, hogy nem engedélyezett a KPMG könyvvizsgálattal érintett ügyfelei, valamint azok leányvállalatai vagy kapcsolt társaságai esetében.

A jelen dokumentumban lévő információk általános jellegűek, és nem vonatkoznak egyetlen konkrét személy vagy társaság körülményeire sem. Bár törekszünk arra, hogy pontos és időszerű információkat adjunk, nem lehet garancia arra, hogy ezek az információk pontosak abban az időpontban, amikor megkapják azokat vagy arra, hogy pontosak maradnak a jövőben. Az ilyen információk alapján senkinek sem szabad intézkedéseket hozni megfelelő szakmai tanácsadás nélkül az adott helyzet alapos felmérését követően.

© 2022 KPMG Tanácsadó Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátolt felelősségű társaság, és egyben a KPMG International Limited („KPMG International”) angol „private company limited by guarantee” társasághoz kapcsolódó független tagtársaságokból álló KPMG globális szervezet tagtársasága. Minden jog fenntartva.

A KPMG név és logó a KPMG globális szervezet független tagtársaságai által licenc alapján használt védjegyek.